PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL
248
M425S2

Medhī, Ahmed
Safvet

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL [illegible] Medni, Ahmed
[illegible] Safvet
[illegible]

2801

صفوت
ـ یاخود ـ
کنج چفتجی

محرری :

فیض صبیان معلملرندن

احمد مدحی

معارف نظارت جلیله سنك رخصتیله طبع اولنمشدر

استانبول

عالم مطبعه سی ـ احمد احسان وشرکاسی

ابو السعود جاده سنده نومرو « ٥٤ »

١٣٠٨

صاحب وناشری :

سلانیك مکتب کتبخانه سی صاحبی

علی نشأت

فرانسزجه‌سی یالکز زراعت مکتبلرینه مخصوص
ایکن بونده اویله بر انحصارده کوریله‌مز. اثر
عاجزانه‌م ابتدائی مکتبلرینك منتهی صنف شاکر-
دانیله رشدی مکتبلری شاکردانه مخصوص
اولدقدن بشقه عموم ایچون ده برحکایه کتابی
اوله‌بیلور.

اخلاق نقطهٔ نظرندن نمونهٔ امتثال اوله‌جق
مجسم ومؤثر مثاللر کوسترمه‌یه وملاحظه‌یه ملکه
حاصل ایده‌جك مطالعات درج ایتمه‌یه اعتنا ایلدم.
اگرچه اطفاله مخصوص اوله‌رق بوندن اول
فرانسزجه‌دن ترجمه اولنان «کوچك هانری»
و «روبنصون» کبی حکایه کتابلرمز وار ایسه‌ده
کوچك هانری‌نك افاده‌سی بوکونکی شیوهٔ
افاده‌مزله متناسب دکلدر. روبنصونده چوجقلر

ايچون لذتله اوقونه‌جق طرزده بولنمديغنى هركس اعتراف ايدر ظننده‌يم . حال بوكه دائما كورلديكى اوزره چوجقلر حكايه طرزنده يازلمش كتابلرى سوه سوه اوقورلر واكثريا كوزل كوزل سوزلر اوكره‌نه‌رك كوستريلن نمونه‌لره بعضاً امثال بيله ايدرلر . بوذوق طبيعى ايله احتياج حاضرى نظردقته آله‌رق وممكن اوله‌بيلديكى قدر ساده برطرز افاده‌يى التزام ايده‌رك شو كوچك حكايه‌يى ده تحرير ونشره اجتسار ايلدم .

سلانيك فى ٢٥ مارت سنه ٣٠٦

فيض صبيان معلملرندن

احمد مدحى

افادهٔ مخصوصه

ترقيات حاضرهٔ مدنيه هر طرفده نعمت معرفتك انتشار وتعميمى ايله حصول بولمقده اولديغى وبونك ايچون هر كسك الندن كلديكى مرتبه مادى ومعنوى خدماتده بولنمه‌سى لازمه‌دن ايدوكى وارستهٔ قيد وايضاحدر. ايشته بو فكر ومقصده خدمت نيتيله مملكتمزده اولاد وطنك تأمين ترقياتنه وقف وجود ايدن معلم افنديلردن مركب و (سعى هيئت تدريسيه‌سى) عنوانيله معنون بر جمعيتك تشكلى دائرهٔ خدمتك توسيعنه بنده‌كزى تشويق ايلدى . بو شوق سائقه‌سيله‌دركه ايلك دفعه اولمق اوزره مذكور هيئتك آثارندن اولان (صفوت) نام كتابك نشرينه وساطت ايلدم . اشبو وساطت عاجزانه‌مك ندرجه دكرى اولديغى بر (نمونهٔ اخلاق) تلقيبنه سزا اولان اشبو اثرك مطالعه‌سيله تبين ايده‌جك بر حقيقتدر اميدم وجهله مظهر تشويق وترغيب اولورسه‌م سايهٔ ترقياتوايهٔ حضرت

پادشاهیده بو خدمت عاجزانه‌مك تواليسنه چاليشه‌جغمی‌ده وعد ايلرم .

جناب حق وقادر مطلق حضرتلری شوكتلو پادشاهمز پادشاه معارفپرور وشهريار محاسن گستر افندمز حضرتلرينی دنيالر طوردقجه تخت عالی بخت عثمانيده مستدام وعموم بندگاننی خدمات نافعه‌يه مظهر بتله بكام بيورسونه آمين

مكتب كتبخانه‌سی صاحبی
علی نشئت

صفوت

— یاخود —

کنج چیفتجی

سلانیك شهرینك یارم ساعت بعدنده واقع بر کوزل چفتلکك صاحبی احمدبك بیك اوچیوز سنه‌سی نیسان آینك اون‌بشنه تصادف ایدن بر جمعه کونی هوانك لطافتندن استفاده ایتمك نیتیله کزمکه چیقمشدی . هرنصلسه یولنی غائب ایده‌رك بر وادی‌یه واصل اولدی . بوراده بر سوری قیون اوتلامقده وسوری‌یه نظارت ایتمه‌سی لازم کلن چوبان پك صیق بر چیت یاننده بلاحرکت یاتمقده بولنیوردی . احمدبك اویور ظن ایتدیکی چوبانی اویاندیروب یولی اوکرنمك ایچون یاننه کیتدی . چوبانك النده آچیق بر کتاب بولنیوردی . احمد بك فوق‌العاده متعجب اوله‌رق کوزلرینه اینانمامق ایستدی .

چوجغی راحتسز ایتمامك ایچون اویاندیرمامغه واو-یاننجیه قدر صبر ایتمکه قرار ویردی . تخمیناً اون آلتی یاشنده اولان بوچوجغك البسه‌سی پك قبا ولکن پك تمیز ، سیماسی لطیف ، صاچلری اینجه وقیویرجیق ، اللری بیاض ایدی . بواثناده چوجق دهشتلی بررؤیا کورمکده اولملیدرکه اویقوسنده فنا حالده صایقلایور ، کوچلکله تنفس ایدییوردی . بردن‌بره شدتلی برحر-کت اجرا ایده‌رك اویقودن اویاندی . کوزلرینی آچدیغی زمان قارشوسنده برذاتك کندیسنه باقمقده اولدیغنی کورنجه درحال ایاغه قالقدی ادیبانه برسلام ویردکدن صکره اوزاقلاشمق ایسته‌دی لکن احمد بك مانع اولدی ؛ دیدی،که :

— چوجغم ! الکزده آچیق برتلماق کتابی کوردم. سز بوکتابیمی اوقیورسکز ؟

— اوت افندم .

— بوکتابی اوقویوب آکلامغه مقتدرسه‌کز دیمك،که اولدقجه مکمل برتحصیل وتربیه کورمشسکز. اوحالده نصل اولیورده چوبانلق کبی تحصیلکزله متناسب اولمیان برخدمتله مشغول اولیورسکز ؟

— آه وقتیله کوزل بر تربیه وتحصیل کورمش بر یتیمك بالآخره فقر وسفالته دوشه بیلمسی استبعاد اولنه ماز .

کنج چوجق بو سوزلری متانت قلبیه‌سنه خلل کتیرمکسزین حزین بر طور ایله سویلمشیدی . احمد بك کمال تأثرله دیدی‌که :

— سز کیمسکز ، نره‌ایسکز ، بو حاله نه‌صورتله دوشدیکز ؟

— اسمم صفوتدر . شوراجقده برچفتلك وار ، صاحبنك قویونلرینی محافظه‌ایله مشغولم . کندی حالمه دائر معلومات طلب ایلمه‌مکزی پك زیاده رجا ایدرم . زیرا سزه بوندن زیاده برشی سویلیه‌مم .

احمد بك یك قیصه اولان بو جوابدن اوقدر ممنون اولمامشسه‌ده مضطرب دخی اولمامشدی . بونکله برابر چوجغك حالندن معلومات آلمق ایچون دیدی‌که :

— سز یاشده برکنجك اسراری بولنمسنه تعجب ایدرم .

— بنده‌کز ایسه هیچ طانیمدیغم برذاتك دها طوغریسی براجنبینك نه حق وصلاحیتله اسرارمه واقف اولمق ایستدیکنه تعجب ایدییورم .

صفوتك ویردیکی بو جواب ، شدید اولدیغی قدرده طوغری ایدی بونك ایچون احمدبك حدته لزوم کورمدی . بالعکس بوسوزلر مراقی زیاده‌لشدیرمکه سبب اولدی . فقط بسبتون جوابسز براقق‌ده ایستمیه‌رك دیدی‌که :

— تجسسم او قدر طبیعیدرکه کوجنمکه هیچ حقکز اوله‌ماز . زیرا بوسوزمك صحتنه حکم ایتمك ایچون بروجودده سفالت وشبابتك اجتماعنی کوروبده مراق ایتمه‌مك قابل اوله‌میه‌جغنی دوشونمك کفایت ایدر صانیرم . مع مافیه عناد ایتمك‌ده ایسته‌مم . اسرارکزی حفظ ایدیکز .

بو جواب کنج صفوتی متأثر ایتدی اولکی جوابنك شدید اولدیغنی اکلایه‌رق خطاسنی تصحیح مقصدیله دیدی ، که :

— مرحمت قلبیه‌کز الجاسی ایله ایراد ایتمش اولدیغکز سؤاللره لایقیله مقابله‌ده بولنه‌مدیغم ایچون بنده‌کزی معذور کوریکز . برکتاب کوردیکزکه مندرجاتی قیرلرده‌کی چوجقلره اوقودلماز بوندن استدلال ایله شمدیکی بولندیغم مرتبه‌نك فوقنده برتربیه کورمش اولدیغمه

حکم ایتدیکز . بو فکرکزك اصابتنی انکار ایده‌مم فقط احوالمك بوندن زیاده‌سنی اوکرنمك ایچون مراق ایتمیکز چونکه بن متروك وبد بخت برچوجغم ، برده احتمال که اویودیغم زمان بعض اسرارمه واقف اولمشسکزدر . بو وقوفیده سوء استعمال ایتمه‌مکزی رجا ایدرم . کوردیککز وجهله معیشتمی انجق برخدمت ، برسعی مقابلنده قزانیورم اکر اسرارمی فاش ایده‌جك اولورسه‌کز کچیرمکده اولدیغم بومعصومانه حیاتی اخلال ایتمش اولورسکز ارتق مروتکزه التجا ایله حالمدن کیمسه‌یه بحث ایتمیه‌جککزك تأمینی رجا ایدرم .

بوسوزدن احمد بکك قلبنی شدتلی برهیجان استیلا ایلدی . صفوتك صورت افاده‌سنده ، صداسنده باقیشنده صداقتنی ، معصومیتنی ، صفوتی کوستره‌جك برحال وار ایدی که کندیسنك دخی مرحمت وامنیتنی جلب ایدییوردی .

احمد بك صفوتك بو آرزوسنی یرینه کتیره‌جکنی تأمین ایله برابر تکرار کله‌جکنی وعد ایلدکدن صکره بولنی اوکرنه‌رك وداع ایلدی .

صفوتك حالی احمد بکی جداً مراقه دوشوردیکندن

معارفه‌یه مدار اولمق وبوسببله حالنه دها زیاده وقوف کسب ایتمك اوزره اکثریا اویولدن کچه‌رك صفوت ایله کیتدکجه مناسبت پیدا ایتمش اولیوردی. بو خیرخواه ذات مطرود ومتروك اولان شو یتیمی حمایه غیرتنه دوشدی بو حسیاتی ایسه جناب حقك الهاماتی مقامنده قیاس ایتمکده ایدی.

صفوت ایسه احمد بکدن کورمکده اولدیغی نوازش والتفات حسبیله کندیسنی بو عالیجناب ذاته قارشی متشکر وممتدار عد ایدییورسه‌ده بردرلو اسرارینی امنیت ایده‌میوردی. احمد بك‌ده کنج چوجغك بو حسیاتنه مقابل کندوسیله الفتدن متلذذ اولیوردی. چونکه صفوت متین وثابت فکرلی اولمقله برابر حسن تربیه‌یه‌ده مالك ایدی. بو ذکی وفراستلی چوجغك تربیه‌سنی اکمال ایله کندیسنی لایق اولدیغی مرتبه‌یه ایصال ایتمك وبوجهتله مادی ومعنوی برچوق مزیاتدن مستفید ایلمك هوسنه دوشدی لکن بو فکرینی میدانه قویمازدن اول چوجغك حالنه دائر برآز معلومات پیدا ایتمك اوزره خفیاً چفتلکه کیتدی. چفتلك صاحبندن استیضاح ماده ایلدی. بو آدم ایسه صفوتی التی آیدن بری

طانیه‌ور ومعلوماتی‌ده انجق بومدت ظرفنده جریان ایدن احوالی مشاهده ایده‌رك حاصل ایتدیکی وقوفدن عبارت قالیه‌وردی. بوجهتله دیدی، كه:

« افندم، بوچوجق بورایه كله‌لی التی آی اولدی كلدیکی زمان برقیش کیجه‌سی ایدی. قپومزی چالدی غایت لطیف ولطیف اولدیغی قدرده مؤثر برصدا ایله « لطفاً بکا برپارچه اتمك ویریکز بونك بدلنی سزه سعی وغیرتمله تأدیه ایدرم » دیدی. کندیسنك حالنه معلومات تامه حاصل ایتمك ایچون برچوق شیلر صور-دیغمزده: « بکا اعتماد وامنیت ایدیکز سزی الداتمق ایسته‌مم. تأسف ایدرم كه بوندن بشقه سزه برجواب ویره‌میه‌جکم » دیمشدی.

اوزمان اك بیوك چوجغمز خسته اولدیغندن ذاتاً برچوبانه محتاج ایدك. بوکنج چوجغی الدق کندیسندن هروجهله ممنون بولنیورز. تربیه‌لی، نازك، حلیم، برچوجقدر. انشاالله برقاچ کونه قدر چوجغمز کلیاً شفایاب اولور اوحالده ارتق کندیسنه احتیاجمز قالمیه-جقسه‌ده بشقه برایش بولنجه‌یه قدر یانمزدن ایرمیه‌جغز.

چفتلك صاحبنك بوصورتله ادارهٔ كلام ایتمسندن

احمد بك پك متأثر اوله‌رق صفوت حقنده قلبنك حس ايتمكده اولديغى محبت كيتدكجه تزايد ايديور و بوجهتله چوجغى مستفيد ايده‌جك برخدمت وهمتده بولنمغى پك چوق ارزو ايليوردى . حتى بركون احمدبك برمناسبت دوشورەرك صفوته استقبال حقنده‌كى فكرى نه‌دن عبارت اولديغنى صورمش اوده جواباً ديمشدى‌كه :

— شواووالرى ترك ايتمكله برابر مدار معيشت اوله‌بيله‌جك برصنعته سلوك ايدوب بويوزدن استقبالى بردرجه‌يه قدر تحت امنيته المق فكرلرى دائمى صورتله ذهنمى اشغال ايتمكده‌در اكر برباغچوان اولمق بنم ايچون ممكن اولسه استقبالم تأمين ايدلمش اولوردى .

— مادامكه باغچوان اولمغى ارزو ايديورسكز اوحالده بنم يانمه كليكز . بنم بر باغچه‌م واردركه اداره‌سنى مراقم جهتيله بالذات درعهده ايتمشمدر . اكرارزو ايدرسه‌كز اوباغچه‌ده برابر چاليشرز وبوصنعت حقنده ويره‌جكم معلومات ايله بشقه برشيئه محتاج اولمقسزين سزده برمعيشت ناموسكارانه‌يه نائل اوله‌بيلورسكز . كوندوزلرى برابر چاليشرز كيجه‌لرى سز چوجقلرمه درس ويررسكز . اكر بوصورت حركت سزجه موافق

عد اولنورسه سويلدكلرمى قبول ايدرك بوكوندن اعتباراً بزه كله‌بيلورسكز . اصل وظيفه‌كز چوجقلرمه درس ويرمك اوله‌جغندن خانه‌مزده سزكده كنديلرندن فرقكز اولميه‌جق ، باغچه ايشى مشترك براكلنجه حالنده قاله‌جقدر .

احمد بك بوسوزلرى سويلركن صفوت شدتلى برخلجانله ديكليوردى بوسوزلره ايلك جوابى بركوز ياشى اولدى حقيقةً سوز سويلمك اقتدارندن محروم برحالده ايدى . بناء عليه بولطفه ، شوعلو جنابه مقابل لازم كلن تشكراتى لسانيله افاده ايده‌ميه‌رك درحال احمد بكك اللرينى اوپمكله بووظيفه‌يى ايفا ايتدى .

احمد بك‌ده صفوت قدر خلجانلى ومتأثر بولنه‌رق اغلايوردى . صفوت احمد بكك بوصورتله اغلاديغنى كورنجه كنديسى حقنده بودرجه اثر شفقت كوسترن ذاته قارشى جبر نفس ايده‌رك برقاچ سوزله ممكن اوله‌بيلديكى قدر تشكراتنى عرض ايده‌بيلدى . صفوتك شايان تحسين برطبيعتى واردر . كنديسنه ولوكوچك برخدمت ايده‌جك اولسه‌لر درحال مقابله بالمثله چاليشر بوكا موفق اوله‌مينجه قلبى راحت ايتمز ، خلاصه بر-

کیمسه‌یه منتدار قالمق هیچده خوشنه کیتمز . احمد بکك تکلیفنی ارایرده چوجقلره درس ویرمك شرطی بولنمسه ایدی ، مطلقا قبول ایلمزدی . ذاتاً احمد بك چوجغك بوطبیعتنه واقف اولدیغندن یالکز باغچوانلق تکلیفیله اکتفا ایلمه‌مش ایدی .

ایرته‌سی کون صفوت چفتلك صاحبنه مجبور بولندیغی تشکراتی ایفا ورسم وداعی اجرا ایده‌رك احمد بکك خانه‌سنه کیتدی . ارتق صفوت ، احمد بکك خانه‌سنده عائله افرادندن عد اولنیور ، وسائرلری کبی باشلی باشنه براوطه‌یه‌ده مالك بولنیوردی . اوکون احمد بك اوکله طعامندن صکره اراضیسنی کوسترمك ایچون صفوتی یاننه الدی یك بیوك بردقت ایله زرع اولنمش اولان شویرلرك هرهانکی جانبنه عطف نظر اولنسه فوق‌العاده لطیف منظره‌لر مشاهده اولنوردی . برچوق جایرلر برکوچك اورمان ، برده باغدن متشکل بولنان بواراضیده برمهارت اعجاز کارانه ایله غرس اولنمش اشجار ونباتات موقعك لطافتنی ارترمقده ایدی . لکن علم نباتاته تمامیله وقوفی بولنان احمد بك لطافت ایله منفعتك برنقطه‌ده امتزاج ایتمسی ایچون لازم کلن تدابیری اتخاذده هیچ بروقت قصور ایتمه‌مشدر .

ایشته بو اراضی اوزرنده کورینن نباتات واشجارك کافه‌سی حسن طبیعت ایله انتخاب اولنمش شیلر بولند- یغندن نظره فوق العاده برلطافت بخش ایتدیکی کبی جمله‌سی دخی برر منفعتی حائز ایدیلر ، اراضینك انا- غی جهتنه مصادف اولان برطاقم قواق ودیشبوداق اغاجلری ، جنوبه طوغری نظارتی اولان تپه جکلر او- زرینه میوه‌دار اغاجلر ، الك یوکسك محللرده قره اغاج وامثالی اشجار غرس اولندیغی کبی ، اراضینك مدخلی قارشوولقلی برطاقم جویز اغاجلری ایله احاطه اید- لمشدی .

خانه‌نك تام قارشوسنده بولنان جهته عطف نظر اولندقده برواسع چایر مشاهده اولنورکه برجهتنده برطاقم قواق اغاجلری دیکر جهتنده متنوع بر چوق فدانجقلر موجوددر ، بونلری تماشا ایدنلر کوردکاری حال کماله حیران قالماق قابل دکلدی . اراضیی اروا ایدن دره‌جك بوسازلقدن چیقوب غایت لطیف وشایان حیرت برصورتده چایر وباغچه‌لر اره‌سندن اینه‌رك چایرك نهایتنده بولنان وبرطاقم سکودلرله محاط اولوب حیواناتك صولانمسنه مخصوص اولان حوضه

منتهی اولور . صویك منبعی چاقل طاشلریله تفریش ایدلدیکی کبی بوطاشلرك ارەلرنده یتشوب پیدا اولان هرنوع طرماتق و صارماشقلر، بیانی چیچکلر دخی او محلك اسباب زینتنی اتمام ایلمشلردی . بوقدر فرحفزا برمحلده بنا ایدلمش اولان خانەنك پیشکاهنده واقع وسعتلی برحولی ، یشیل چام اغاجلرندن متشکل طبیعی وغایت نظرربا برپارمقلق ایله چایردن تفریق اولنمش ایدی . حولینك صاغ وصول جهتلریده برطاقم دوت اغاجلری ایله محاط اولوب احمد بکك اقامتکاهی ایسه تماماً شوتعریف اولنان حولینك قارشوسنده بولنیوردی .

بو اوك ایکی قپوسی واردرکه بری درەیه ودیکری باغچەنك چیچکلره مخصوص جهتنه ناظردر .

بو شکوفه زار پك واسع دکلسەده فوق‌العاده انتظامی وچیچکلرك انواعنی یکدیکرندن تفریق ایدن منتظم سدلری ، چمشیر وچمنلره مخصوص انشا ایدلمش بعض قسملرده انکشاف ایله بر منظرۀ لطیفه پیدا ایدن متنوع ازهاری حقیقةً انظار دقتی جالب ایدی . صفوت بو علوی منظرەلری تماشا ایتدکجه حیرتده

قالیور و فوق العاده محظوظ اولیوردی . موقعك لطافتی احمد بکی ده انبساطه کتیرمشدی ایکیسی ده برمدت دالغین برحالده شو لطائف طبیعتی تماشا ایتدکدن صکره احمد بك صفوته دیدی‌که :

— اوغلم ! بو باغچه‌ده کوردیککز انتظام و نظافت ولطافت زوجه‌مك اثر دقتی اوله‌رق وجود بولمشدر زیرا بو باغچه کندیسنه مخصوصدر شمدی بر آزده کندی باغچه‌می کوستره‌یم .

بو سوز اوزرینه صفوتی چیچکلره مخصوص اولان باغچه‌دن میوه‌لی اغاچلر بولنان بر یره واورادن‌ده برسبزه باغچه‌سنه کوتوردی لچدکلری یولك ایکی جهتی فندق ، موشموله ، بوکورتان ، فرنك اوزومی آغاچلریله محاط بولنیور ایدی .

مربع الشکل اولان بو سبزه باغچه‌سنك هرجهتی دیوار ایله محصور ایدی . احمد بك باغچه قپوسنی آچنجه صفوت یك نظرده کوردیکی فوق العاده انتظام ومهارتدن حیرتده قالدی باغچه‌نك جوانب اربعه‌سی جهات اربعهٔ اصلیه‌یه موازی اوله‌رق ترتیب اولنمشدی . شوصورت ترتیبدن مقصد هرجنس نباتات واشجارك محتاج اولد-

قلری وقتده ضیای شمسدن مستفید اوله بیلمه‌لریدر . بناءً علیه باغچه‌نك برطرفی طلوعدن ایکندی‌یه قدر کونشك ضیاسنی اخذ ایدرکه هنوز نشو ونمایه باشلایان میوه‌لر ، سبزه‌لر ، تخم اکمك ایچون حاضر ایدلمش طوپراقلر بوندن مستفید اولورلر . وایکنجیسی اوکله‌دن کونشك غروبنه قدر ، اوچنجیسی صباح واقشام ، دردنجیسی ایسه انجق وقت ظهرده ضیای شمسه مقابل بولنورلر باغچه‌نك اورته‌سنده دائمی صورتله طولو بولنور برحوض وار ایدی‌که بو حوضك صویی برطاقم بورولر واسطه‌سیله باغچه‌نك هر جهتنه اجرا قلنور وبو ساده باغچه کمال سهولتله وحدلایقنده اروا ایدیلور ایدی .

بو باغچه باشلوجه ایکی یول ایله درت مساوی قسمه تقسیم ایدلمشدرکه بونلرك هر برینده تشکیل ایدلمش متعدد ومتنوع مربعلو تکرار بر طاقم کچیدلر دها پیدا ایده‌یوردی بونلرك برچوغی اوزوم کوتوکلری اکلمش طرحلردن عبارتدر . بو مربعلرك هر بریسی فائده‌لی نظر ربا آغاجلردن متشکل بر دائره ایله محاط اولوب بر جهتنده چیچکلر ، بر آز اوته‌ده منکشه‌لر ،

دها اوزاق برمحلده‌ده ، قوزی قولاقلری ودها سائر بر طاقم چیچکلر موجود ایدی . احمد بکك انتظام وظرافت وزینته اولان مراقنه بو باغچه مکمل بر دلیل عد اولنه‌بیلور ایدی .

بو دائره‌لرك ارقه جهتنده وهر بر مربعك اطرافنده باغچه‌نك تقسیماتی بربرندن تفریق ایدن طار واوزون بر سد موجود ایدی‌كه الما و آرمود اغاجلری غرس اولنمش وقارشولقلی اوله‌رق هردرلو فرنك اوزوملری . فندق وكل اغاجلری ، شبوی ، ییلدز چیچکی ، وبو- نلره مماثل زرع و تیمارنده صعوبت اولمیان وفقط لطافت ورایحه ایله مشهور بولنان دها برطاقم متنوع چیچکلرله تزیین اولنمش ایدی. طرحلرك درونده‌ده کوزل سبزه‌لر بولنیوردی .

متنوع و فرحفزا منظره‌لرك مجمعی اولان بو باغچه وسع بشرك درجهٔ شمولنی مجسم بر صورتنده تصویر ایدییوردی .

ایشته صفوتك مسکنی بویله لطیف برمحل ایدی‌كه بورادە فضیلت و مسالمت حکمفرما ایدی . صفوت بو خانه‌ده کوردیکی انتظامی وایچنده بولندیغی عائله‌ده‌کی

سعادتی شمدی‌یه قدر بشقه بر یرده کوره‌مه‌مش ایدی . کوندوزلری انسانه حقیقةً کوزل بر اکلنجه اولان باغچه‌ده وکیجه‌لری احمد بکك کتبخانه‌سنده وقت کچیریورلر ایدی .

صفوتك کمال حلم واقدام تام ایله تربیه وتعلیم ایلدیکی چوجقلر کوندن کونه ترقی ایدیورلر وبو جهتله کرك پدر وکرك والده چوجقلری حقنده صرف ایدیلن بو جدی اقدامدن درجهٔ غایه‌ده ممنون اولیورلردی .

ذکری سبق ایدن بیوك باغچه‌نك زرع وتیماری خصوصنه احمد بك ایله صفوتدن ماعدا کیمسه قارشمیور ایدی بوقدر عظیم وکوچ مشغولیتلردن صکره‌ده فنون ، ادبیات ، حسن اخلاق واطائفه دائر آثاری بر پارچه مطالعه ایدرك مباحث جدیده‌ده بولمغی کندیلرینه آیروجه بر وظیفه ایدنمشلر ایدی . خلاصه بوخانه‌ده هرکس بر برینه معاونت ایدر ، هرکس بر برینی سوردی .

بو فامیلیا اعضاسی ایچنده تماميله مسعود اوله‌میان بریسی وارایسه اوده صفوت ایدی . اکثر کیجه‌لر اویومدقدن ماعدا صباحلری کوزلرینه دقت اولنسه

اوزن برمدت اغلادیغنه حکم اولنه‌بیلوردی . حتی بك
چوق کونلر بیله ایش اراسنده چاپاسی اوزرینه طیانمش
اولدیغی حالده بردن‌بره درین بر تفکره دالدیغی کور-
یلیوردی . بر حالده‌که یالکز کندیسنه کورینن بعض
شکللر کوزی اوکندن کچه‌رك کندیسنده بوتاثری
حاصل ایدییور دنیله‌بیلوردی . ینه چوق دفعه بویله
استغراق حالنده ایکن بلا اختیار اغلادیغی مشاهده
اولنوردی . چونکه دائمی صورتله دیکرلرینه مجهول
اولان قباحتلری حسبیله دوشدیکی حال فلاکتی
دوشونوردی . بونکله برابر احمد بکك یالکز
وساده‌جه « صفوت » دیمسی کندیسنی او تفکرات عالمندن
خلاص ایدر بر جهد واقدام ایله یکیدن ایسه دوام
ایلر ایدی . صفوت احمد بکك چفتلکنه کله‌لی التی
آی اولمشدی . بو محترم ذاتك نه قدر محب فضیلت
اولدیغی یقیندن کورمش اکلامش اولدیغندن حال اسف
اشتمالنی افندیسنه عرض ایده‌رك استمداد ایتمکی تصور
ایلدی .

بر کیجه خانه‌خلقی کافهً اویقویه وارمش ویالکز
احمد بکله صفوت سلاملق دائره‌سنك دیوانخانه‌سنده

صحبته دالمش ایدیلر . صفوت سوزی بالمناسبه ترجمهٔ حالنه نقل ایده‌رك شو صورتله سرکذشتنی حکایه‌یه باشلدی :

— « فلاکت حالمه اك برنجی سبب متخلق اولدیغم کبر وعناد وعدم اطاعتدر بوکون هرنقدر بو صفتلرك مذموم بولندیغنی وبونلردن تماميله نفرت ایتدیکمی حس وتسليم ايلمش ایسه‌مده بوحسیاتك پك کج اوله‌رق پیدا اولدیغنی دخی کوروب اکلامقده‌یم .

بنده‌کز پدرمه عصیان کبی شان انسانیتی تذلیل ایدن بیوك بر جنایتده بولندم دیه‌بیلورم مروت بیوریکزده اسمنی اولسون ذکر ایتمیه‌یم چونکه کندیسنی طانیدیغکز زمان احتمال، که تألیف بینه لزوم کوررسکز اوحالده بر چوق مانعلر ، برچوق کدرلر دها میدانه چیقار ، پدرماك تکرار حدتنی جلب ایتمك ویاخود کندیسنك تکلیف ایده‌جکی بر طاقم شرائطه مخالفت ایلمك لازم کلور . اوحالده ایش دهافنا نتیجه‌لر پیدا ایتمش اولور . بوملاحظاته بناءً نامنك مستور قالمسنی آرزو ایدییورم . فقط شو قدر دیه‌بیلورم ، که پدرم بوکون اولدقجه مهم بر مأموریتده بولنیور . بنده‌کز

ایلك تأهلنك یگانه ثمره‌سی‌یم . والده‌م اوچ آی بنی آغوش شفقتنده طاشیدقدن صکره وفات ایتمش ، نوازشلرینی ، کلمات مشفقانه‌سنی حافظه‌مده محافظه ایده‌بیلمکلکمه احتمال اولمیان برزمانده بنی یتیم اوله‌رق ترك ایلمشدر .

پدرم برایکی سنه صکره تکرار تأهل ایتمش ، اوکی والده‌م ابتدالری حقمده پك بیوك بر اثر شفقت کوسترمکده بولنمش ایدی . برمدت صکره برچوجغی دنیایه کلدی ، بن کوچك قرداشمی لایقیله اوقشایوب سومدیکم جهتله اوکی والده‌م طرفندن اسکیسی کبی مشفقانه معامله‌لر کوره‌مدیکمدن دولایی قرداشم حقنده برقات دها نفرت کوسترمکه باشلادم . اکربن کندیمی والده‌مه مطیع ، کوچك قرداشمه قارشی حلیم کوسترمش اولسه ایدم ، بالطبع بوسوء نظری جلب ایلمزایدم هروقت اعترافه مجبورم ، که اوکی والده‌م طبعاً پك نازك برقادین ایدی . فی‌الواقع بن کوچك قرداشمی پك چوق سوییور ایدم فقط بوحسلرمی کوسترمز ایدم چونکه بن انك ایچون فدا اولمشدم بوجهتله طارغین برحالده بولنوب قرداشمه دائمی صورتله بارد معامله‌لر ایدر ایدم . ایشته اوزمان

اوکی والدهم بکا چوجغنك جدی دشمنی نظریله باقه‌رق ارتق حقارت التنده ازمکه باشلادی . پدرم امور حکومتله فوق‌العاده مشغول اولوب اوك اداره‌سنی کاملاً اوکی والدهمه ترك ایامشدی بوندن ماعدا کندیسی بك جدی بر آدم اولدیغندن قارشیسنده جبر نفس ایتمینجه سوز سویلمکه مقتدر اولهمازدم .

پدرمه درجهٔ نهایه‌ده اطاعت وحرمتم وار ایدی فقط کوچك قرداشم حقنده اجرا ایلدیکم معاملاته واقف اولنجه اوده بکا قارشی دائمی صورتله حدید کوزیله‌یور التفاتندن بنی محروم ایلیور ایدی . حتی بنم حسسز ، وقاتی بر قلبه مالك بولندیغمه حکم ایتدی . لکن بن حسسز دکلدم ؛ پدرمك کوچك بر التفاتنه مقابل حیاتمی فدا ایتمکه مهیا ایدم . فقط بو حسیاتم کندیسنك مجهولی اولدیغندن معاملاتنده بك حقلی ایدی . هیهات ! بو حقیقتده بك کیج واقف اولدم . پدر ووالدهمدن شدتلی کوردیکم معامله‌لر کین وحسدمی تشدید ایتدیکندن هرکس بکا معجز نظریله باقمغه باشلادی .

کوچك قرداشم حقنده روا کوریلن نوازش والتفاته مقابل بکا کوستریلن عنف وشدت بنده درجه‌

سز بر نفرت پیدا ایلمش اولدیغندن بر مأیوسیت عظیمه یه دالدم . والدهم بو حرکاتمدن هر وقت پدرمه شکایت ایلر وچوجغی حقنده محبتم اولمامقله برابر حسد ایتمکده اولدیغمی‌ده بیان ایلردی . نهایت پدرم بندن تماميله اوصانه‌رق بر کون اوطه‌سنه جلب ایلدی ، وکوچك قرداشم ایله اوکی والده‌می سومکلکمی تنبیه وعکسی تقدیرنده شدیداً مجازاته دوچار اوله‌جغمی اخطار ایلدی . بن ایسه پدرمك سویلدیکی سوزلره جواب ویرمکه مقتدر اوله‌میه‌رق متصل اغلایور ایدم . حالبوکه بو حال کبر وعنادمه عطف اولنیوردی والده‌م بو معاملاتدن بیزار اوله‌رق جداً بکا بر غرض پیدا ایتدیکی کبی پدرمده محبت والتفاتدن همان کلیاً محروم ایلیوردی . بونلری دوشوندکجه هیچ برشیدن حتی تحصیلدن بیله لذت آله‌مامغه باشلادم . پدرم هر نه‌قدر شدید معاملاتی ایله بنی تحصیله سوق ایتمکه چالشمش ایسه‌ده نه چاره‌که بن ارتق هر شیدن نفرت ایتمشیدم . بو حال بنی فامیلیام نزدنده منفور ایلدی .

اکر بن وقوعاتی حقیله دوشونه‌رك صبر و تحمل ایلمش وعائله‌مزده قازاندیغم فنا نظرلرك دفعنه مدار

اوله‌جق اسبابه تشبث ایتمش اولسه ایدم بو حاللرك هیچ بری وقوع بولمیه‌رق بوکون کمال استراحت ایله پدرمك یاننده بولنه‌جق ایدم . هیهات ، که چوجقلق ایجابندن اولان عدم تمییز حسیله دائما کندی فکرمی بکنه‌رك حرکت ایتدیکمدن جزای عملمی چکمکده‌یم .

شو عرض ایتدیکم مأیوسیت کامله دن متولد اضطرابات قلبیه‌یی تعدیله واسطه اوله‌جق برشی وار ایسه اوده سوت والده‌مك آراصره بنی زیارت ایتمسی ایدی . بو قادین بنی پك زیاده سور ودائما کوزل نصیحتلریله قلبمی متسلی ایلر ایدی . کندیسنی کوردیکم زمان قوللری آراسنه اتیله‌رق اغلار وبو صورتله تسکین اضطراب ایلردم . بر کون بن سوت والده‌مك یاننده ایکن موجب تسلی بر قاچ سوز ایشتمك هوسیله کندیسنه خطاباً : « — بو دنیاده سزدن بشقه حالمی اکلایه‌رق بکا مرحمت ایده‌جك ، بنی سوه‌جك کیمسه یوقدر . پدرم ارتق بنی بسبتون ترك ایلدی . هیچ سومیور . اوکی والده‌م شدتله معامله ایدییور بکا یکانه تسلی سزك زیارتلریکزدر » . دیمش ایدم .

بو سوز اوزرینه سوت والدهم اغلایه‌رق اهتزازلی برصدا ایله : « — اوغلم پدرکزك محبتنی جلبه چالیشکز حلیم صبرلی ، متواضع اولیکز . انسانی دنیاده مشرف ایده‌جك حلم وتواضعدر . پدرکزك اللرینی اوپه‌رك طلب عفو ایدیکز » مقدماتیله بر چوق نصیحتلر ایتمش ایدیسه‌ده اول وقت بو سوزلر بکا تأثیر ایتمدیکندن فنا معامله‌لرمه دوام ایدردم .

سوت والده‌مك بزه کلمسی بنی برقات دها جرئتلندردیکندن بو حالك اوکنی المق مقصدیله اوکی والده‌م انی‌ده کلمکدن منع ایلدی . بو حقارته واقف اولدیغم زمان ارتق کندیمی ضبطه مقتدر اوله‌میه‌رق همان والده‌مك بولندیق دائره‌یه قوشدم دیدم ، که :

— پدرمه اولان حرمت واطاعتم دولاییسیله بو کونه قدر حقسز معامله‌لرکزه تحمل ایده‌رك هیچ بر شکایتده بولنمدم . بنم ایچون اك بیوك بر تسلی بولنان سوت والده‌مدن نه ایستیوردیکزکه آنی‌ده بورایه کلمکدن منع ایلدیکز بو حرکتکز غرضکارلق ، عادتا وحشیلکدر . سز بنم ایچون دائمی بر دشمنسکز ، ارتق سزك یانکزده بولنمق ایستمم . پدرمدن مساعده طلب

ایدیکزده بنی اودن طرد ایدسون. بیلورم که بو حال پدر-مه‌ده پك اوقدر تأثیر ایتمز چونکه اوده بندن نفرت ایدیور .

بو سوزلری هم سویلر ، هم‌ده ، آغلارایدم . در-حال اوطه‌مه چکیله‌رك یاتاغم اوزرینه سریلدم . اغلاد-قجه حدتم سکونت بولیوردی .

ایرتسی کون پدرم بنی اوطه‌سنه دعوت ایتدی . اوزمان قباحتمی درك ایده‌رك حرکتمه نادم اولمش ایسه‌م ده هردرلو مجازاتی کوزه آله‌رق ینه پدرمك حضورینه کیردم وجودمی شدتلی بر رعشه استیلا ایلمش ایدی . پدرم بکا جدی بر نظرله باقه‌رق دیدی که :

— اوغلم والده‌ك وحشی وسنك دشمنك ایمش ، بن سندن نفرت ایدییور ایمشم . بو اوده اوطورمق ایستمیورمشسك . خیلی زماندن بری اوك اداره‌سنی چیغرندن چیقاران شو احوالك منعی ایچون بن‌ده ایستد-یککی یاپدم . ایکی کونه قدر (...) مکتبك لیلی قسمنه قید اولنه‌جقسین . » بو سوزلرك ویردیکی تأثرات ایله پدرمك یانندن چیقدم .

کوزلرم یاشله طولمشسه‌ده ارتق کیمسه اوکنده

آغلامق ده کبر و عنادمه طوقندیغندن درحال اوطه‌مه چکیله‌رك دوشوندم ، اغلادم . پدرمدن مفارقت ، برچوق زمان کندیسنی کوره‌مه‌مك بکا پك آجی کلمکده ایدی . کیدوب پدرمدن عفومی طلب ایتمك هوسی برمدت ذهنمی اشغال ایتمش ایسه‌ده عنادم بوکاده مانع اولدیغندن جدی و چاتیق قاشلی معلملر قارشوسنده بولنمق امرلرینه اطاعت ایتمك متمادیاً چالشمق لزومنی بیلدیکم حالده بو-نلرك هیچ بریسی بنی فکرمدن چویره‌مدی . الان اوزمانکی متانت ووحشتمه تعجب ایلمکده‌یم .

خانهٔ پدردن مفارقت زمانی حلول ایتمکله پدرمك النی اوپوب خیر دعاسنی آلمق اوزره اوطه‌سنه کیردم . کندیسی یالکز بولنیوردی . چهره‌سنده اثر غضب کو-رنمدکدن ماعدا نظرلرنده شفقت ومرحمت آثاری مشا-هده اولنمقده‌ایدی . برکره یوزمه باقدی قلبمی برخلجان وجودمی بررعشه استیلا ایلدی . برآز دوشوندکدن صکره بکا دیدی‌که « — اوغلم دنیاده اك بیوك مزیت وفضیلت نفس اماره‌یی مغلوب ایتمکدر . انسانلره اك مقدس وظیفه‌لرینی پایمال ایتدیرن ، وجدانسزلغی ، اطاعتسزلغی تعلیم ایده‌رك هردرلو مزیات انسانیه‌دن محرومیتلرینه

سبب و آلت اولان او نفس اماره‌یی نه صورتله مغلوب ایتمك لازم كلدیكنی اوكرنمك ایچون عالم ایچنه كیر! تجربه كور! كندی فكرلری ایله ایش كورمك استین ملاحظه‌سز چوجقلر هیچ بر وقت بر شی بجره‌مز. المی اوپ‌ده كیت، صكره خانهٔ پدره عودتنده دها محاكمه‌لی دها متواضع بر صورتده كلورسین.»

بو سوزلر قلبمه انبساط ویریور، حسیاتمی غلیانه كتیریوردی. پدرمك اوكنه دیز چوكه‌رك كوزلرمدن یاشلر آققده اولدیغی حالده اللرینی كمال عبودیت فرزندانه ایله اوپدم نهایت درجه‌ده متأثر اوله‌رق:

— «صفوت سن حسسز، مرحمتسز برچوجق دكلسین. اكر پدركه ذره قدر محبتك وار ایسه آرتق اصلاح نفس ایده‌جككه دائر سوز ویر» دیمسنی متعاقب اوطه‌نك قپوسی آچیلوب اوكی والده‌م ایله مخدومی سامی ایچری‌یه كیردی بن بونلری كورنجه شدتله دتره‌مكه باشلادم پدرم دیدی، كه:

— صفوت! چوجغم قالق، والده‌نك اللرینی اوپ استعفای قصور ایت، فضیلت صاحبی اولدیغكی اثبات ایت.

پدرمك بو سوزلری اوزرینه ایاغه قالقدم لکن امرلرینه اطاعت ایده‌مدم؛ قان باشمه صیچرادی، حدتلی حدتلی اوکی والده‌مك یوزینه باقغه باشلادم بندن بکلدیکی الوداع بو حدید نظرلرم اولدی. شمدی ایسه مأیوسانه ومحجوبانه آغلامقدن کندیمی اله‌میورم. عرض ایتدیکم شو قباحتلرك وجدانمه ویردیکی عذاب بیوك برجزا ایسه‌ده قصورلرمه نسبةً ینه پك کوچك بولندیغنی اعتراف ایدرم. پدرمه اطاعتسزلق والده‌مه رعایتسزلك ایتدم فقط اصل رعایتسزلك وبیوك قصور آیاغه قالقدقدن صکره وقوع بولدی. والده‌مك اللرینی اوپمیه جکمی پدرم وضعیتمدن اکلادیغندن سامی‌یه توجه ایلیه‌رك دیدی که:

— سامی! کیت اغا بککی قوجاقلا. بورادن چوق اوزاق بریره کیده‌جك.

سامی سونجله بکا طوغری قوشدی. یانمه کلدیکی زمان باشمی ارقه‌مه چویردم؛ درحال بو حرکتمك فنا اولدیغنی اکلادم پدرمك اوکنه تکرار دیز چوکه‌رك دیدم که:

— سوکلی پدرم سزه اولان حرمت واطاعتمی

تعريف ايده‌مم . لكن بنی سومين ، بندن نفرت ايدن . بريسندن عفو ديلمكه، بكا اولان محبتكزی غصب ايلمش بولنان برچوجغی قوجاقلامغه بنی مجبور ايتميكز . هر امركزی اجرايه حاضرم انجق شونلری ياپمق المدن كلمز .

پدرم بوسوزلردن پك فنا حدتلندی ديدی كه :

— آلچق ! قارشيمدن چيق ، برده‌ا سنی كوزم كورمسون. بن اوطه‌دن چيقار ايكن : « كيتسون برده‌ا كوزمه كورنمسون » ديه‌رك سويلنديكنی ايشتدم . همان اوطه‌مه كيردم ياتاغمه قپانوب ساعتلرجه اغلادم .

بو دهشتلی منظره‌دن اوچ ساعت صكره براوشاق وا- سطه‌سيله اودن چيقدم ايكی كون صكره‌ده . . . ده واقع . . . مكتبی مديرينه تسليم اولندم .

مكتب مديری پدرمك دوستی اولديغندن بن مكتبه واصل اولمازدن اول حديد ، عنادجی برچوجق اولديغم كنديسنه اخبار ايدلمشيدی . بوسببله حضورينه كيرديكم كبی بنی پك جدی وپك شديد برطور ايله استقبال ايلدی .

بوليلی مكتبه دخولمدن ايكی سنه قدر كچديكی حالده كرك پدر وكرك سودوالده‌مدن هيچ برمكتوب آله‌مديغم جهتله صوك درجه‌ده متأسف اوله‌رق زمانم بيوك برعذاب

ایچنده كچدی . پدرم مدیر ایله مخابره ایده‌رك بنم هر حالمی آندن تحقیق ایده‌یوز و صحتده بولندقلرینی بنه اوواسطه ایله بكا اخبار ایلیور ایدیسه‌ده بنم یازدیغم مكتوبلرك هیچ برینه جواب ویرمیوردی . چونكه ، مكتوبلرمده مفارقتك بنده حاصل ایتدیکی تأثراندن و بوتأثراتك نتیجه‌سی اولان ندامتدن هیچ بحث ایلمدیكم كبی والده و قرداشمه دائر برسوز بیله یازمیور ایدم . بو حركتمله پدرمك محبتنی دكل نفرتنی جلب ایدییوردم . لكن آنك‌ده جواب ویرمیشی بنی درجهٔ نهایه‌ده مأیوس ایتمكده ایدی .

مدیر افندی بكا قارشی شدید معامله‌لرده بولنمقله برابر ترقیمی فوق‌العاده آرزو ایلدیكندن بركون كندی اوطه‌سنه دعوت ایله قلبمده برهوس ترقی اویاندیرمق ایچون دیدی كه :

— « صفوت اوغلم ! پدركزدن مكتوب آلمدیغكزه صیقیله‌رق سزی سومدیكنه حكم ایتمكده اولدیغكزی بیلورم . سز بوكونه‌قدر پدركزك محبت وتوجهنی جلب ایده‌جك برحركتده بولنمدیكز ، اظهار ندامتله استعفای قصور ایتمكه مجبور ایكن بونلرك هیچ بریسنی یاپمدیكز . درسلریكزده شایان تقدیر و آفرین اوله‌جق براثر ترقی

کوسترمدیکز . پدرکز سزك اطاعتلی ، چالشقان ، دوشونجه‌لی بولندیغکزه قانع اولدقچه سزه مکتوب کوندرمیه‌جکدر . بن‌ده هنوز سزده بویله بر حال مشاهده ایتمدیکم ایچون پدرکزی تأمین ایده‌جك معلومات ویره‌میورم . جدی برغیرت کوستررایسه‌کز امید ایدرم که یقین زمانده چکدیککز قلبی اضطرابلرك مکافاتنی کوررسکز . »

مدیر افندینك بوسوزلری بنده پك بیوك برهوس اویاندردی . پدرمك جاب توجهی ایچون جدی برصورتده چالیشه‌رق هرهفته منتظماً مکتوبلر کوندرمکه باشلادم . مدیر افندی‌ده حقمده حسن شهادت ایده‌رك بنی برقات دها تشویق ایلدیکندن قلبمی پارلاق امیدلر استیلا ایلمش ایدی . بیوك برصبرسزلق وخلجان قلب ایله پوسته موزعنك ورودینی بکلر ، وفقط هرکلیشنده « سکا مکتوب یوق ! » جوابنی الیردم . بوصغوق جوابلر امیدلرمی محو ایده‌رك بنی بیوك برمأیوسیته دوچار ایلرایدی . اکر مکتوبلرمده والده وبرادرمدن بحث ایلمش اولسه ایدم ، البته پدرمك جوابلرینه نائل اوله‌جقدم . لکن ، اوزمان بویله دوشونه میور ایدم .

بوحركتمك نه‌قدر بیوك برقباحت اولدیغنی بوكون اكلایورم .

بركون غلبهٔ یأس ایله مدیر افندینك حضورینه كیده‌رك :

— « عجبا بن ابدیاً بویله متروك و پدر محبتندن مهجور — اوله‌رقمی یشایه جغم . ارتق بوقدر عذاب چكمكه طاقتم قالمدی » . دیدیكمده — « صبر ایدیكز دها بوسنه بیچسون ! پدركز آرزو ایدیوركه سز تحصیل ایله اصلاح نفس ایده‌سكز . احتمالكه قصورلركز ایچون ترتیب ایلدیكی مدت مجازات هنوز ختام بولمدی . بن امید ایده‌یورم كه بركون كندیسی بورایه كله‌رك سزك استراحتكزی تأمین ایده‌جك تشبثاتده بولنور . » جوابنی آلدم .

بوفكر بنی دترتدی . اوچنجی سنه‌ده بیچدیكی حالده الان پدرمدن بر جواب آله‌مامشدم . ارتق هیچ برشیله متسلی اوله‌میور ایدم . بوتأثر ایله بعدما مطالعه و تحصیلدن‌ده حظ آله‌ماز اولدم . تنفس زمانلرنده باغچه‌نك بر كوشه‌سنه چكیله‌رك متصل دوشونوب آغلار ایدم . ارقداشلرمدن بری یانمه كلوبده « نیچون اویونه كلمیور

سین ؟ . » دیدیکی زمان « بنی معذور کورك خستەیم »
جوابنی ویرر « خستەلغك نرەدەدر » سؤالنەدە قلبمی
کوسترەرك مقابلەدە بولنور ایدم . بوجوابم یالان دکلدی
بیك درلو قراكلق فكرلر ایچندە كندمە چیقەجق بریول
آرار ایدم . مطالعەدن ، مكتبدن ، بنی معزز ومحترم
طوتان رفیقلرمدن ، بکا خالص بربدرکبی شفقتلە معاملە
ایدن مدیر افندیدن بیلە نفرت ایتمكە باشلادم . صوك
برتشبثدە بولنمق وآکا کورە خط حرکتمی تعیین ایتمك
اوزرە پدرمە برمكتوب دها یازوب کوندرمکی وشاید
جواب آلمیەجق اولورسەم . اوزمان مكتبدن فراری
ذهنمدە قطعیاً قرار لشدیردم ، بوقرار ایلە کویا درد
ومحنتدن‌دە قورتیلەجغم ظن ایدییور ایدم ؛ نەچوجقجە
فكر ! نەبوش ملاحظە !

اویانق بولندیغم زمانی خلجانلی برصورتدە پوستە
کونی بکلمك ایلە ، واویقودە بولندیغم زمانی‌دە دهشتلی
رؤیالرك ویردیکی اضطراب ایلە کچیرمش ایسەمدە
اوهفتە ظرفندەبنە هیچ برشی ظهور ایتمدیکنی کورنجە
بسبتون حسیاتدن مأیوس اولمغە باشلادم . اویقو اثنا ـ
سندە کوردیکم رؤیالرك دهشتندن فنا فنا صدالرلە

اویوپانلری تعجیز ایدییور ایدم . بوحال ایله بر آی کچدی پدرمدن هیچ برمکتوب آله‌مدم . ذهنمده قرار ویردیکم وجهله فرار ایده جکدم . فقط مدیرافندی یه برمکتوب یازمه‌دن کتمکی ده موافق کوره مدیکمدن اکاده « شو عریضه جغمی اوقودیغکز زمان بنده‌کز مکتبدن فرار ایلمش بوله‌جغم . بوقصورمك عفو اولنمسنی رجا ایلرم . دنیاده هرکسك محبت والتفاتندن محروم بریتیم بولندیغم حالده حقمده ابذال بیور دیغکز لطف ومرحمتك هرزمان منتـداری اوله‌جغم . بوقـدر اضطرابه بودرجه تحسره بوکوندن صکره تحمل ایده‌میه‌جکمی اکلادیغمدن برایش بوله‌رق وقت کچـیرمك ایچون فراره مجبور اولدیغمی عرض ایله فلاکت حالمه مرحمةً بنی سزاوار مرحمت کوره‌رك محبتکزك بقاسنی استدعا ایلرم . » مآلنده برمکتوب یازه‌رق ابدیاً مکتبه وداع ایلمکی تصمیم ایلدم. بوقرارلری موقع اجرایه قویمق ایچون نقدر مشـکلات چکدیکمی بردرلو تعریف ایده‌مم .

مکتبدن چیقدیغم زمان ذهنمده هیچ برشـیئه قرار ویره‌میه‌رك متصل یوریبور ایدم . ارتق مملکت داخلنده ده دکل ایدم . یولده برچوبان چوجغنه تصادف ایده‌رك

البسه لرمزی تبدیل ایتمك ایچون رجا ایتدم بنم البسه‌م کندیسنه پك سوسلی کوروندیکندن بو تکلیفمی کمال ممنو-نیتله قبول ایتدی . بنی تعقیب ایده جکلرینی بیلدیکمدن کوندوزلری بر یرده صاقلانور کیجه‌لری قطع مسافه ایدر ایدم . مقصدم هیچ کیمسه‌نك خاطرینه کلمیه‌جك بر چفتلك بولوب اورایه قپولانمق ایدی . نهایت یور-غونلق و آجلغك تأثیرینه تحمل ایده میه‌رك هنوز کورنمکده اولان بر چفتلکك صاحبنه مراجعت ایلمکی تصور ایتدم چیفتلکه کیردیکم زمان حسن قبوله مظهر اولدیغمی کورنجه پك سویندم فقط بنی بوراده بولورلرسه اوزمان اولکیدن دها شدید دها بارد معاملاته هدف اوله‌جغم بردن بره خاطرمه کلنجه ممنونیتم حزنه تبدل ایلدی . بو چفتلکده بر چوبانه محتاج اولدقلرندن درحال بو وظیفه‌یی بکا تحمیل ایتدیلر بر آی قدر کچدی آرتق بنی بوله‌میه‌جقلرینه حکم ایله متسلی اولمغه باشلادم . فقط بو تسلی ده چوق زمان دوام ایتمدی . واسع قیرلرده قویون سوریلریله کزدیکم زمان موقعك لطافتندن بردرلو استفاده ایده میه‌رك دائمی صورتله تفکراته مستغرق بولنوردم .

پدرم ایله بنی آییران احوالی تفکر ایلدکجه هرکوردیکمشی بنی بر مأیوسیت مدهشه‌یه دوچار ایدییوردی. چکدیکم معنوی مشقت ومحنتلری تعدیل ایدن اوکمده کوردیککز تلماق کتابی ایله یانمده کتیرمش اولدیغم دیکر بعض کتابلر ایدی. تلماق کتابنك مطالعه سندن ایتدیکم استفاده معلملرمك نصائحندن ایلدیکم استفاده دن قات قات زیاده ایدی. بکا مأیوسیتدن خلاصی. متحمل اولمه‌یی تعلیم ایلین اوکتابدر» دیدی.

صفوت سرکذشتنی بوصورتله اتمام ایلدیکی کبی کوز یاشلرینی ضبط ایده‌مدی. احمدبك‌ده بوغریب وقوعاتك بعض یرلرنده بلااختیار برچوق کوز یاشلری دوکمشدی چونکه صفوت آرتق اولکی صفوت دکل ایدی. عنادجی حسود متکبر، سرکش اولان صفوت بوکون تصحیح اخلاق ایدرك اصلاح نفس ایلمشدی. ناز ونعیم ایچنده طوغمش اولان بو اصیل زاده الك بیوك تربیه‌یی قبرلرده تحصیل ایده‌رك ثابت ومتین برفکره مالك اولمش ایدی، دنیانك هردرلو مشقتنی کوره‌رك کندی عقلیله حرکت ایتمکده نه‌قدر بیوك مضرتلر بولندیغنی بویله آجی تجربه‌لرله اکلامشدی. بوسببله احمدبك صفوته نظر

نفرتله باقیه‌رق حقنـده‌کی محبتنی آرتیرمش وفاملیـاسنی آراشدیره جغنی فکرنجه قرار لشدیرمش ایدی . فقط بو قرارینی صـفوته سویلیوب هروقتکی کبی پدرانه نصیحتلرله جوجغك خاطرینی تطیب ایلدی . صفوت احمدبکك چفتلکنه کله‌لی اوچ سنه‌یی تجاوز ایتمش‌ایدی بواوزون مدت ظرفنده برچوق عملیات کوره‌رك ماهر باغچوان نامنه استحقاق کسب ایده جك درجه‌ده وقوف وممارسـه صاحبی اولدی . بوندن ماعدا اخلاقنـده‌کی نقایصی‌ده تصحیح ایلدی . چکدیکی فلاکت کورمکده اولدیغی حسن اخلاق مثاللری کندیسنده برحلم وتواضع پیدا ایتدیکندن عقل وذکاسی ده کسب قوت‌ایلمش‌ایدی . بونکله برابر خطیئات ماضیه‌سی قارشوسنده محجوب‌اوله‌رق کندی فاملیاسنی آرامغه بردرلو ذهننده قرار ویره‌مزدی .

برکون باغچه‌ده کزرایکن احمدبك صفوته دیدی‌که:

— اوغلم ! بن‌ایکی کون قدر بوراده بولنه‌میه‌جغم ؛ ایشتدیکمه کوره براسکی دوستم بزم چفتلکه قریب بر کوشکده اقامت ایده‌یور ایمش وقتیله بوذاتدن پك چوق ایولکلر کورمشـدم ، فقط یکرمی سـنه قدر واردرکه آنکله کورشمك نصیب اولمـامش ایدی . دنیـا محنت

ومشـقتی فناحالده کندیسنی دوچار ضعف ایلدیکندن تبـدیل هوا مقصدیله بورایه کلمش ، نادراً کوشـکدن چیقمقده ایمش . میانه‌مزده اولان معارفه دولاییسـیله آرتق محمدبك نامی ویریلن بودوستمی کیدوب کورمك فرض اولدی .

صفوت محمدبك اسمنی ایشتدیکی کبی چهره‌سی فنا حالده صاراردی ؛ اکر یاننده بولنـان آغاجه طیانمامش اوله‌ایدی ، یره ییقیلیویره‌جك ایدی . بی‌چاره کندیسندن کچمش برحال‌ایله دیدی‌که :

— محمدبکمی دیدیکز ؟

— اوت محمدبك ! فقط بواسمك سزه بردن بره بوقدر تأثیر حاصل ایتمسنه سبب نه‌در ؟ کندیسیله معارفه‌کزمی واردر ، یوقسه پدرکزك اقرباسندن بریمیدر ؟ !

— خیر ، خـیر بونلرك هیـچ بری دکل ، بالذات پدرمدر . کدر کندیسـنی ضعفه دوچار ایتمشمی دییور دیکز ؟ . . . ایشـته بونلرك جمله‌سـنه سببیت ویرن بو نانکور اخلاقسز چوجقدر . باقکز بریدره اطاعتسز- لك نه کبی نتیجه‌لر حاصل ایدییور ، سزبنی سـفالتدن خلاص ایتدیکز ، هرکون هرسـاعت استراحتمی تأمین ایده‌جك الطافکزه نائل ایتمکله منندار لغمی تزیید ایده

یور سکز . بو لطفکزه لاحقه اولمق اوزره بنی پدرمك خانه سنه ایصال ایلمکزی رجا ایدرم ، عفوینی ، مرحمتنی طلب ایدیکز . احتمال که بنی شایستهٔ عفو کورەرك کندی خانه سنه قبول ایدر . فقط خیر ! اوبندن نفرت ایدر ، بنی ابدیاً خانه سندن طرد ایلمشدر ! . یاخود مطلقا بنی اولمش صانیور . بردن بره قارشوسنه چیقنجه کویا اضطرابلرینی تجدید وتزیید ایتمك ایچون مزاردن چیقمشم ده حضورینه کیرمشم ظن ایده جك .

صفوت بردزلو سوزء نهایت ویرەمیەرك حسیات الیمه سندن وپدرینه اولان اشتیاق و آرزوسندن بحث ایدیوردی . احمد بك برچوق عاقلانه سوزلرله چوجغك حالنده برسکونت پیدا ایلدکدن صکره دیدی که :

— صفوت پدرك سندن نفرت ایتمز وظن ایتدیکك کبی وفاتنه احتمال ویرەبیله سنی تکرار کوردیکی زمان متأثر اولماز . واقعا ماضیده کی قباحتلرك پك بیوکدر . لکن بر پدرك قلبنده ده توکنمز بر مرحمت خزینه سی موجوددر . فلاکت سزك طبیعتلرکزی بسبتون تبدیل ایلدی ! اطاعتسز ، عاصی ، سوز آکلاماز صفوت بوکون کرك تربیه وکرك عقل وذکاجه برنمونهٔ امتثال

عد اولنه بیلور ، اطوار سیئه‌دن ندامتکزه مکافاةً جناب حق سزك ایچون سعادت احضار ایدر . بن پدرکزی کورمکه کیدییورم . سز بومدت ظرفنده خط حر- کتکزه دائر تعمیق فکر ایله جناب حقه قلبکزی ربط ایدیکز ومستریح اولمغه چالیشکز ؛ عودتمده بوخصوصی مذاکره ایدرز ؛ نه‌درلو حرکت ایتمك لازم کلدیکنی اوزمان قرارلشدیررز شمدی بن کدییورم جناب حقك الطافندن پدرکزك محبتندن امین اولکز اوغلم !

احمدبك بو سوزلری سویلیه‌رك یارم ساعت بعدنده اولان کوشکه کیتمك ایچون چفتلکدن چیقدی .

محمدبکك اقامت ایتمکده اولدیغی بوکوشکك اوکنده بیوك برباغچه وارایدی ، که انتظامنه فوق‌العاده اعتنا اولندیغی یك نظرده مشاهده اولنوردی . بیاض‌صاچلی اختیار براوشاق احمدبکی یوقاری چیقاروب برایکی دقیقه قدر بکلمه‌سنی رجا ایتدی . احمدبك اوشاغه دیدی‌که :

— محمدبك بوکون هوانك لطافتندن مطلق محظوظ اولمیدر . بورانك هواسی کندیسنه یارایورمی ؟

— خیر افندم ! محمدبك دائمی صورتله مکدر در . طبیبلر وجودی یوره‌جق برایشله مشغول بولنمه‌سنی

توصیه ایتدکلرندن باغچه‌سنک زرع و تیماری خصوصنی کندیسی درعهده ایلمشدر ، فقط بو کوشکک لطافتی ، بو قدر کوزل چیچکلر محمدبکک اضطرابنی تعدیل ایده‌میور .

بو صره‌ده محمدبك ایچری کیرمکله اوشاق سوزه ختام ویردی .

احمدبك یکرمی سنه‌دن بری کورمدیکی بو دوستنی ایجه تبدل ایتمش بولدی حتی بردن بره کندیسنی طانیه مدی . کوچك بر مکالمه‌دن صکره محمدبك احمد بکك قوللری ارەسنه آتلدی زیارتندن دولایی تشکرلر ایتدی احمدبك برنجی ملاقاتده صفوتدن بحث ایتمه‌کی مناسب کورمدیکندن یالکز دوستنك استفسار خاطری ایله اکتفا ایلدی .

محمدبك دیدی که :

— برخیلی زماندن بری کیفسز بولنیورم . شهرده بولندقجه ضعفم تزاید ایتمکله برابر هیچ بر تدبیر طبی دخی مفید اوله‌مدیغندن طبیبلر تبدیل هوا لزومنی اخطار ایلدیلر ؛ اوچ آیدن بری شو چفتلکده اقامت ایدییورم . مشاغل حکومت و ملاحظات ذهنیه‌ده بولنمقدن بالکلیه

منع ایدلدیکم جهتله کوندوز لری باغچوانلق ایله امرار
وقت ایدییورم ، بومشغولیت بکا بك خوش کلیورسه‌ده
بعضاً زیاده سیله یورلدیغمدن برمعاونه احتیاجم واردر .
بورانك بسبتون یبانجیسی بولنمق حسبیله هنوز ایستدیکم
کبی بر باغچوان بوله‌مدم ؛ خدمتمده بولنه‌جق آدمك
مقدم ، وحسن اخلاق صاحبی ، وصلاح حال ایله متصف
اولوب هیچ بروقتده تکدیره لایق برمعامله‌ده بولنماسنی
آرزو ایدرم ، چونکه بورایه استراحت ایچون کلدم .
بنی اغتضاب ایده جك هردرلو حال وحرکتدن توقی
ایتمکلکم لازمدر ،

احمدبك‌ده : « آرزو ایتدیککز ، کبی بر باغچوان
طانیورم. کتدیسنه مراجعت ایله آله‌جغم جوابی بیلدیریرم »
جوابنی ویرمش اوکونی تماماً دوستنك یاننده کچیردکدن
صکره چفتلکه عودت ایلمش ایدی . صفوت شدید بر
اضطراب قلب ایله افندیسنك عودتنه انتظار ایدییوردی
احمدبکی کورنجه کوزلری یاشله طولو اولدیغی حالده :
پدرمی کوردیکزمی ؟ عجبا صحتی نصلدر؟ . دیه‌
رك صبرسزلقله جوابه منتظر قالدی ، احمدبك‌ده پدریله
صورت ملاقاتنی تماميله صفوته نقل وحکایه ایلدی ،

صفوت بو حکایه‌یی دکلر ایکن کوچلکله تنفس ایدییور ، چهره‌سنك رنکدن رنکه کیرمسی اضطراب قلبنه ، خلجاننه دلالت ایلیور ایدی . پدرینك برمعاونه اولان احتیاجنی ایشتدیکی کبی : « پدرم ایچون بشقه آدم آرامغه حاجت یوقدر اکر مساعده ایدرسه‌کز بن کیده‌یم » .

— سزمی کیده‌جکسکز ؟ او حالده نه کبی ملاحظاتده بولنیورسکز .

— اوت بن کیده‌جکم . مدت غیبوبتم اولان یدی‌سنه‌دن بری چهرم حتی صاچلرمك رنکی بیله تبدل ایتمشدر باخصوص بر باغچوان البسه‌سی ایچنده پدرم بنی اصلا طانیه‌ماز . بوندن ماعدا بن آرتق غرور و عنادی ترك ایتدیکمی وجزای سزامی مع زیادة کورمش وحرکات ماضیه‌مدن بسبتون نادم اولمش بولندیغمی عرض ایله پدرمدن عفو طلب ایده‌مم ، زیرا ینه سؤظنی تمامیله مندفع اولمیه‌جقدر بونك ایچون پدرم بنی طانیمدیغی حالده برمدت یاننده بولنه‌رق حسن حرکات ومعاملاتمله کندیسنك همده اوکی والده‌مك توجه قلبیه‌لرینی جلب ایتملك املنده‌یم . برادرمی ایسه والده‌م قدرسوه‌جکم . بنم کندیسنه کوستره‌جکم آثار محبت ایله اوده بنی سومکه مجبور اوله‌

جقدر . غیرت ، حلم ، حسن حرکت سـایه‌سنده عائله‌مز افرادینك تحسین و حسن تقدیرلرینه مظهر اولدیغم زمان پدرمك ایاقلرینه قپانه‌رق « بن سزك اوغلکز صفوتم . » دیه‌جکم

احمد بك بو ملاحظاتك مقدمانه خیال نظریله باقمقده ایکن صفوتك صوك سـوزلری نظردقتنی جاب ایده‌رك بوسوزلرك نه‌قدر طوغری ونه‌قدر عالی جنابانه سویلند- یکنی تقدیر ایتمکه باشلادی . وهمان کنج ذکی ومعلوماتلی بر باغچوان بولدیغنی محمد بکه یازدی . مکتوبك ارسا- لندن برایکی کون صکره صفوت خانهٔ پدره عزیمت ایچون تدارکانده بولنمغه باشلامش ایدی .

صفوت احمد بك ایله چوجقلرینـه رسم وداعی اجرا ایلدکدن صکره پدرینك کوشکنه کیتمك اوزره بك مستریحانه امرار ایام ایتدیکی بوخانه‌یی ترك ایتدی .

اثنای راهده صفوتك ذهننه هجوم ایدن ملاحظات وتفکراتی تصویر وبیان ایده بیلمك محالدر . پدرینك اقامت ایتدیکی کوشکك اوکنه کلدیکی زمان هیجـان قلبی تزاید ایتدی . وجودی دترمکه باشـلادی . کوزلری اوکنده بولنان بو منظره‌دن قورقیور ، قپویی

— تشکر ایدرم افندم ! دنیاده اك زیاده آرزو ایتدیکم شی بو ملاقاتدر .

— او حالده بعض شرائط نافعه ایله امور زرعیه‌ی اوچکزه ترك ایده‌رك بویوزدن سعادت مستقبله‌کزی تأمین ایتمکی‌ده دوشوندم . بوتکلیفلرمی پدرکزه یازکز موافقت ایدرلرسه بورایه کلسونلر .

بوسوزلر اوزرینه صفوتك چهره‌سی صارار دی بتون وجودنده‌کی قانلر شدتله چارپمقده اولان قلبنه هجوم ایلدی . شدت آرزو ایله ترددك امتزاج ایتدیکی بحرانلی دقیقه‌لر حلول ایلمشدی، نهایت جبر نفس ایده‌رك کسیك برصدا ایله دیدی که :

— لطف و مروتکزدن شونی رجا ایدرم که : بومکتوبی پدرمه یازمق زحمتنی اختیار ایله بنده‌کزدن ممنون اولوب اولمدیغکزی بالذات بیان ایده سکز .

— پك اعلا ، سزدن نه درجه‌لرده ممنون اولدیغمزی وسزی اوز اوغلمز کبی سودیکمزی پدرکزه یازارم

بوسوزلری سویلیه‌رك محمد بك یازی ماصه‌سی اوکنه کچدی ، النه برقلم ایله برپارچه کاغد آلدی . بو صره‌ده صفوت دیدی که :

— افندم! پدرمه بنده‌کزدن ممنون اولدیغکزی بیان ایتمزدن اقدم، کندیسندن عفو دیله‌مکه مجبور اولدیغمی ده یازمکزی رجا ایدرم. نه‌قدر محترزانه ومحجوبانه دتره‌دیکمی کوریورسکز؛ زیرا یالکز ممنونیتکزك بیانی کافی دکلدر.

— اکلایه‌مدم، سز پدرکزدن عفو دیله‌یه‌جك بر قصورده می بولندیکز؟

— اوت افندم! بنده‌کز پدرمه قارشی بیوك بر اطاعتسزلقده بولندم. متهمم، اایاقلرینه دوشه‌رك استدعای عفو ایلدیکمی بیان ایتمك لازمدر. سزدن هیچ بر شی صاقلامق ایسته‌مم... چوجقلغمده پدرم ایچون خیلیجه بیوك کدرلره سببیت ویره‌جك صورتده سرکشلك، اطاعتسزلق، عنادکبی سوء حرکاتده بولنمش ایدم.

محمد بك کمال خلجان ایله دتره‌یه‌رك بو سوزلری دکلیوردی چوجغك هر سوزی حسیاتی تهییج ایلیوردی.

صفوت اغلایه‌رق سوزنده دوام ایله دیدی که:

— متهم فقط نادم بر کنج ایچون استدعای عفو

ـتهم فقط نادم بر کنج ایچون استدعای عفو ایدیکز افندم! (بوسوز اوزرینه ارتق کتم حسیاته موفق اوله‌میه‌رق بردن بره پدرینك ایاقلرینه قپانوب) مرحمت، مرحمت ایدیکز پدرم. دیدی، بونك اوزرینه پدری چوجغی یردن قالدیره‌رق کوز یاشلریله ایصلاتدقدن صکره کمال ممنونیتله :

« چوجغم بولدم، نا کندیسی، صفوتدر! هم ده عقللی، چالشقان، حلیم اوله‌رق بولدم! » دیه فریاده باشلادی.

آرتق ایکیسی ده لسانلریله برشی افاده‌یه قادر اوله‌میورلرسه ده کسیك کسیك تنفس ایده‌رك کوز یاشلریله، بیان حال و حسیات ایلمکده بولنیورلردی.

ایشتدیکی کورلتی اوزرینه محمد بکك حرمی باشنی اورته‌رك ایچری کیردی. بیچاره قادین مرور زمانله ایتدکلرینه نادم اولمش و صفوتی کوره‌بیلمك ایچون هردرلو فداکارلغی کوزه آلدرمش اولدیغندن پدریله بویله غریب بر صورتده وقوع بولان ملاقاتی کورنجه صفوتی باغرینه باصه‌رق اوپدی و باغچه‌ده کزنمکده اولان کوچك چوجغی چاغردی.

سامی بك ایچری کیرنجه والده‌سی : «اوغلم برادرکی قوجاقلا !» دینجه ایکی برادر همان قوجاقلاشدیلر . سامی بك صفوتك دوداقلرندن اوپدیکی زمان یناغی اوزرنده برقاچ دامله کوز یاشی یووارلانمقده ایدی ؛ صفوته دیدی که :

— بن سکا قرداشمی پك چوق سودیکمی سویلمش ایدم ایشته او سوزمی اثبات ایدیورم .

بو کوندن اعتباراً محمد بکك عائله‌سی ایچنده برچوق زماندن بری مختل اولمش اولان سکون و سعادت اولکندن زیاده حکم سورمکه باشلادی . والده چوجقلرك ایکیسنه‌ده عینی معامله‌ده بولنیور واوچی برلکده محمد بکك سعادت حالی ایچون صوك درجه‌ده غیرت ایلیورلر ایدی .

بو مسعود عائله‌یی احمد بك زیارته کلدیکی زمان ، بو ملاقاته واسطه اولدیغی ایچون وجداناً پك بیوك بر مسرت حس ایلمش ایدی .

محمد بك ده صفوت حقنده ابراز ایلدیکی الطاف سماحتکارانه‌دن دولایی کندیسنه بیان تشکر ایتمه‌سی اوزرینه احمد بك دیدی که :

— صفوتك اخلاقنده کوریلن بو تبدلده بنم اصلا دخلم یوقدر ، بو چوجق حد ذاتنده اصیل و نجیب اولدیغی حالده هر نصلسه دوچار اولدیغی فلاکت حال ایله نفسنی تربیه یه موفق اولدیغندن کندی کندیسنه استادلق ایتمش دیمکدر . مکتبده کی تحصیلی صحرالرده اکمال ایتمش اولدیغی حالده بزم خانه مزه کلمشدی . ارتق تأثرات ماضیه دن بحث ایتمك لازم دکلدر .

بر مدت صکره محمد بك کاملاً اعادهٔ عافیت ایلدیکندن ینه دولت و ملت اغورنده چالیشه بیلمك ایچون کندیسنه توديع اولنان مهمجه بر ماموریتی درعهده ایلمش ایدی .

سامی بك ده اکمال تحصیل ایدرك پدرینك مسلکنه سلوك ایلدی .

صفوت ایسه چفتجیلك سایه سنده پدرینك توجهاتنی جلب و استقبالنی تأمین ایلدیکی جهتله عمرینك نهایتنه قدر بو صنعت ایله اشتغال ایلمك هوسنه دوشدی .

پدری کوشك ایله اکا مربوط اولان اراضینك کافه سنی صفوته باغشلامش ایدی .

صفوت آرتق بر چفتلك یاناشمه سی دکل ، اصحاب علاقه دن بر ذات اولمش ایدی . معیتنده کی خدمه نك

ایشلرینه نظارت ایدر واول وقتکی اصول زراعت حقنده بعض تعدیلات واصلاحات اجراسی کبی مهم شیلرله اشتغال ایلردی . بوسایه‌ده بین الاهالی پك زیاده شهرت قازانمش ایدی . بوندن بشقه کندیسنه مراجعت ایدن برچوق شاکردانه فخری اوله‌رق معلملك وظیفه‌سنی درعهده ایله کوشکنی عادتا بر زراعت مکتبی حالنه قویمشدی . شاکردانندن فقیر الحال اولانلره لزومی نسبتنده معاونت نقدیه‌ده بولنمقله کافه‌سنی سعی وغیرته تشویق ایلردی . اکثریا کندی فلاکت حالنی تخطرله شاکردانه شو یولده نصیحت ویرردی : « ابوینکزی سویکز ؛ دائما مطیعانه وناموسکارانه حرکات ایله کندولرینه حرمت ورعایتده بولنکز ؛ اخلاق فاضله وفضائل معنویه‌نك منبعی ابوینه ایدیله‌جك محبت وحرمتدن بشقه برشی دکلدر . »

انتها

LIBRARY
NOV 16 1977
UNIVERSITY OF TORONTO

PL
248
M425
S2